

Vårt Järna

AKTUELLT FRÅN JÄRNA KOMMUNDELSNÄMND // 1-2023

Möt Örjan Lundström

Volontär i hjälpcentret Sid 8

Järna IP

Två inomhusrinkar för intensiva vintrar. Sid 3

Södertuna

Nytt men mindre verksamhetsområde vid E4:an. Sid 2

Stationsområdet växer fram

18 olika träarter planteras i nyanlagda Järnvägsparken. Sid 6

Nya Futurum

Framtidens mötesplats för alla. Sid 4

Järna Kulturfest inställd i år

Kulturfesten tar en paus Sid 5

Hej alla Järnabor!

HÄR KOMMER ETT NYTT NUMMER av Vårt Järna – informationsbladet som ges ut av Järna kommunalnämnd ett par gånger om året. Som vanligt är det mycket på gång i Järna, och det är viktigt att våra invånare vet vad som händer och kan hänga med i utvecklingen.

Det känns bra att vi får en grönskande entré till Järna vid stationsområdet, och snart också en mer trafiksäker gata

på samma plats. Nu hoppas jag att alla njuter av naturen i något av våra fina naturreservat eller på badplatser och vandringsleder i vårt närområde under sommaren. Eller något av alla caféer – här finns så många härliga utflyktsmål! Vilken är din favorit? Trevlig sommar!

Hanna Klingborg (MP),
ordförande Järna kommunalnämnd

Planprogram Södertuna

– nytt men mindre verksamhetsområde vid E4:an

Planprogram för Södertuna verksamhetsområde är på väg att beslutas – men området kommer att bli mindre än som tidigare presenterats. Efter samråd, med många synpunkter, bland annat en stor namninsamling har en tredjedel av det ursprungliga förslaget, de delar som ligger längst i söder på kommunens mark, strukits ut ur planprogrammet.

SÖDERTÄLJE KOMMUN behöver mer företagsmark och 2018 inleddes planerna för ett större verksamhetsområde mellan E4:an och järnvägen nordost om Järna.

Planarbetet har pågått en längre tid, och intresset och åsikterna om verksamheterna och storleken, har varit stort.

Den 11 maj arrangerades ett informationsmöte i församlingshemmet av samhällsbyggnadskontoret och Järna kommunfullmäktige. Där presenterades det omarbetade förslaget. Sammanlagt var ett 70-tal personer i församlingshemmet, politiker och tjänstemän, samt intresserad allmänhet.

Planprogrammet tar nu bland annat bättre hänsyn till natur och jordbruks-

mark. Omfattningen av verksamhetsmark har minskats från 155 hektar till 100 hektar och i kommande detaljplanearbete kommer det genomföras många utredningar och konsekvensanalyser för att kunna presentera ett mer detaljerat förslag på utformningen av området.

– Det har gjorts avvägningar och lyssnats på synpunkter, säger kommunens planarkitekt Olga Hanelis.

– Jordbruksmark ses numera som en viktig resurs för samhället. Den delen av området, samt skogen bakom Under tallarna, kommer nu inte att ingå i programområdet, förklarar hon.

Verksamhetsområdet koncentreras nu i norra delen av området och planeras att anslutas till Trafikplats Järna, som kommer att behöva byggas om i samband med genomförande av

Ostlänken – den nya järnvägen mellan Järna och Linköping.

Vid informationsmötet deltog också Trafikverket om statusen för arbetet med Ostlänken. Även Södertuna Utveckling AB, som äger marken i den norra delen var på plats för att svara på frågor. Beslut tas i kommunfullmäktige före sommaren. ■

Järna IP

– redo med två inomhusrinkar för intensiva vintrar

Den nya hallen över den gamla uterinken är klar och snart också rörelsecentrum vid den lite äldre ishallen. I september blir det stor invigningsfest när Järna SK arrangerar Järnadagen.

UNDER HÖSTEN 2021 började arbetet med att bygga en ny hall över den befintliga utomhusrinken på Ljungbackens IP och nu i vår avslutas arbetet.

– Båda ishallarna har varit i gång sedan årsskiftet. Det är tillbyggnaden, det som föreningarna kallar rörelsecentrum, som färdigställs nu. Den blev några månader försenad och lite dyrare på grund av pandemin och ökade materialkostnader, säger Södertälje kommuns förenings- och anläggningschef Michael Andersson.

De två hallarna är hopbyggda i en vinkel, och på gaveln av den äldre hallen har en större utbyggnad med verksamhetslokaler, omklädningsrum och ett så kallat rörelsecentrum för bland annat dans och gym byggts.

– Det blir bra och kapaciteten för is-idrotten har ökat i kommunen. Det har varit full rulle i hallarna sedan årsskiftet, det är inte enbart Järna SK:s ishockey som får tillgång till hallarna utan också allmänhetens åkning, konståkning och andra hockeyklubbar, säger Michael Anderson.

De två isytorna är inte identiska, den nya uterinken är betydligt smalare, som en NHL-rink, 20 i stället för 25 meter på bredden.

Vad ska ishallarna heta?

– Först och främst finns det förslag om att byta namn på idrottsplatsen till Järna IP, för att inte förväxlas med Ljungbackens äldreboende bland annat. Sedan diskuteras det om att ge namn, kanske sponsornamn, på de två rinkarna.

Anläggningschef Michael Andersson

Det har länge funnits önskemål om en ny stor idrottshall i Järna, men Michael Andersson understryker att det inte finns något färdigt förslag, och rimligen inte heller så stort ekonomiskt utrymme för detta de närmaste åren.

– Men Järna IP kommer att utvecklas med nytt underlag på tennisbanorna och en padelbana, samt förbättringar för friidrotten runt naturgräsplanen. Det blir en ny Mullebana och boulebana som flyttar till IP, samt en ny tredje isyta, betydligt mindre.

Invigningen av anläggningen sker den 16 september i samband med Järnadagen, som Järna SK arrangerar tillsammans med Järna kommundelsnämnd. Då kommer också Järnaloppet att avgöras med start och mål på Ljungbackens IP, eller Järna IP som det finns förslag att ändra namnet till. ■

Den nya ishallen över den gamla uterinken.

Nya Futurum

– framtidens mötesplats för alla

Illustration: Nyréns arkitekter.

Till sist så sattes spaden i marken, för det första spadtaget för nya kulturnavet i Järna. Om lite mer än ett år 2024 kommer Järna att få ett nytt Futurum – ett tillbyggt och utvecklat kultur- och föreningshus. Det är Nyréns arkitekter som ritat tillbyggnaden.

– **MAN HAR JU VÄNTAT** och sett fram emot bygget. Det kommer att bli så bra, en plats där många verksamheter samsas, säger hon som basat över förarbetena och är spindeln i nätet under hela projektet, bibliotekschefen Helena Gomér.

Futurum, som stod färdigbyggt 1965, ligger centralt vid Storgatan i Järna och utgör i dag ett landmärke. Byggnaden har ett arkitekturhistoriskt värde och den nya ombyggnaden kommer att göras med stor omsorg för att behålla byggnadens status. Futurum kommer att byggas ut, samtidigt som de befintliga 900 kvadratmeterna kommer att renoveras och byggas om.

För tio år sedan ströks tidigare byggplaner för Futurum ur kommunens budget, på grund av det ekonomiska läget. När Järna kommunaldelsnämnd senare tog upp frågan om ett nytt kulturnav fick man börja om från början. Mycket hade förändrats under de femton år som passerat sedan det förra förslaget togs

fram och förutsättningarna var annorlunda.

Man har utrett frågan om att bygga om eller att bygga nytt och olika placeringar för en ny byggnad, och det landade till sist i ett beslut om att bygga till och bygga om Futurum med nya verksamhetslokaler för bibliotek, fritidsgård, kulturskola och föreningsliv.

En hel del blir som tidigare. Fritidsgården blir kvar på bottenvåningen, men kommer att få en ny entré. Konsert- och mötessalen blir kvar, likaså kulturskolelokaler och entré från Storgatan.

– Uppdraget för arkitekten har varit att bevara, men också bygga till i en stil som kompletterar det historiska arvet, förklarar byggprojektledaren Anis Efrem från Telge Fastigheter.

Det nya är biblioteket som byggs som en tillbyggnad, skaparverkstaden och matstudion och de öppna verksamhetsytorna, som går att använda för föreningar och för bokcirklar.

Plats för samverkan

Nya Futurum ger större möjligheter att kunna använda hela huset och kommer att bygga på samverkan.

– Att flytta biblioteket är viktig del i detta. Vi ser stora utvecklingsmöjligheter för biblioteksverksamheten, menar Helena Gomér och fortsätter:

– Visst blir det ett större hus, men framför allt är samnyttjandet det intressanta. Sedan tror jag mycket på matstudion där föreningar och andra kan laga mat. Köket är alltid bra för samvaro, säger Helena Gomér.

Telge fastigheter äger och bygger huset och kultur- och fritidskontoret hyr in sig.

– Sedan kan föreningar hyra in sig via oss. Det kommer att krävas en husvärd som är duktig på att organisera och synka ihop verksamheterna, säger Helena Gomér. ■

Bibliotekschef Helena Gomér.

Järna Kulturfest inställd i år

Järna Kulturfest går för bra – vi måste ta en paus, konstaterar arrangörerna i Kulturkarusellen.

Den senaste Kulturfesten blev så mycket större än vad någon hade vågat drömma om, så därför krävs det ett omtag för att kunna fortsätta. Järna Kulturfest är ett samarbete med bland andra Järna kommunalnämnd och ABF samt många volontärer och ideella föreningar, vilket ställer höga krav på planering och samordning. I år blir det alltså ingen Kulturfest, men däremot julmarknad som vanligt, i december. Den 16 september går Järnadagen av stapeln, i samband med invigningen av den nya ishallen och nybyggt rörelsecentrum på IP, arrangerad av Järna SK tillsammans med Järna kommunalnämnd med flera.

Stationsområdet växer fram – etapp för etapp

Mahognykörbär, Berlinerl, Kopparbjörk och Balkanberg tall.

Det är några av de 18 olika trädarter som planteras i nyanlagda Järnvägsparken. Till hösten är parken med stenlagd "tågräls" mellan planteringarna färdig.

STINSTRÄDGÅRDEN på norra sidan om spåren är redan iordninggjord. Nu är det Järnvägsparken och ny busshållplats på södra sidan om spåret, samt cykelgarage och planteringar på norra sidan som ska göra stationsområdet komplett och nytt.

Båda sidorna av spåren görs om för ett

sammanhållet uttryck, med en sammanhängande järnvägspark som ska spegla Järnas hållbara profil och historia som viktig järnvägssort. Med järnvägen, hantverk och smide som tema ska Järnvägsparken visa det som är unikt för platsen.

Helheten med stationsområdet handlar också om att länka ihop järnvägens nordvästra sida, Stinsträdgården, med den övre parkdelen mot Turingevägen.

Jonas Paaso, kommunens byggprojektledare, berättar om vad som är på gång och vad som händer i och omkring Järna station:

- Järnvägsparken med sin gestaltning med tågspår och nya planteringar med träd, buskar och andra växter blir färdig inom kort. Det

blir också en satsning på ny stenläggning och upprustning av planteringar samt park. Här byggs också cykelparkering med tillgång till cykelpumpar.

- Det nya busstorget är på gång, inklusive ny asfalt. Man kan säga att man bytt plats på parkeringsplatsen och busstorget, och nu får fyra bussar plats samtidigt vid vändslingan. Där har vi samarbetat med Nobina för att få det så bra och smidigt som möjligt. Nu är det kortare mellan perrongen och bussarna.
- På norra sidan, på Norra Järnvägsgatan ska det byggas ett cykelgarage, handikapparkering och planteras en del träd och annat. Det uppdraget kom lite senare till oss, och det blir färdigt i höst.
- Gångtunneln under spåren är Trafikverkets ansvar.
- Syftet med ombyggnationen är att göra platsen mer tillgänglig, trafiksäker och säker för oskyddade trafikanter, säger Jonas Paaso.

Fakta: Träden i Järnvägsparken

Balkanbergtall, Bergtall, Berlineral, Blåbärs-try, Bärhäggmispel, Getris, Glanskörsbär, Hybridtrollhassel, Japanskt prydnadskörbär, Kopparbjörk, Kärrek, Mahognykörbär, Pelaravenbok, Pelaren, Rysk kornell, Rönnbärsapel, Tuvkornell, Vingbenved.

Järna station öppnades 1861. Flera stationshus har funnits på platsen, det första var av trä, men ansågs tidigt för litet och 1883 blev det personalbostäder och flyttades. Det andra stationshuset byggdes av sten. Det tredje stationshuset uppfördes 1915 och revs 1993.

Järnaprofilen Örjan Lundström

I varje nummer av Vårt Järna presenteras en intressant person som bor eller verkar i Järna.

Örjan Lundström, 43, säljchef, familjefar och Järnabo sedan födseln är initiativtagare och volontär i hjälpcentret för Ukraina i Järna. Insamlingen i gruppen "Caps and Candles for Ukraine" har sedan i höstas samlat in stearin och andra förnödenheter som skickas till Ukraina. Flera hundra kilo stearin har skickats från insamlingscentret i Järna för att bli värmemarschaller.

När Vårt Järna får tag i Örjan är han i Ukraina med förnödenheter.

– Utan värme klarar man sig inte länge, det handlar om överlevnad, säger han. Från stearin och elverk har vi inriktat oss på fem delar: saker man behöver när man campar, gör sig illa, är sjuk, ska bygga och när man ska reparera. Inga kläder, det behövs inte.

■ Varför drog du igång detta?

Hur länge orkar du fortsätta?

– Jag lärde känna en ukrainsk familj i Järna för några år sedan och när kriget kom frågade jag

dem vad jag kunde göra. Jag var arg och frustrerad och fick höra att stearin behövs. Så det var där jag började. Jag får energi av att hjälpa till och samarbeta, vi är ett otroligt bra team, så jag orkar.

■ Vilken respons har du mött från Järnaborna?

– Det finns en stor givarvilja och många engagerade i Järna, men också på fler ställen. Projektet blev så stort så snabbt att vi växte ur mitt garage, så jag frågade Telge Fastigheter om hjälp med lokal, och nu är gamla bildsalen vid Eneskolan vårt hjälpcentrum.

■ Vad har du lärt dig under den här perioden?

– Att ha tålamod när det blir strul vid gränsen, eller om en bil med förnödenheter går sönder. Jag har blivit en bra logistiker och projektledare, och trivs. Men också lärt mig att det finns många som vill samma sak.

Vårt Järna ges ut av kommundelsnämnden i Järna.

INNEHÅLL OCH GRAFISK FORMGIVNING Roxx Communication Group.
SÖDERTÄLJE KOMMUN Stadshuset, Nyköpingsvägen 26,
Södertälje, 08-523 010 00, www.sodertalje.se

Södertälje
kommun